

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

**Herättäjä-Yhdistyksen toiminnanjohtajan
ja Hengellisen Kuukauslehden päätoimittajan
Simo Juntusen saarna
Hengellisen Kuukauslehden alueellisessa 130-vuotisjuhlassa
Laukaassa 9.9.2018**

16. sunnuntai helluntaista

Matt. 6: 19–24

Jeesus sanoo:

”Älkää kootko itsellenne aarteita maan päälle. Täällä tekevät koi ja ruoste tuhojaan ja varkaat murtautuvat sisään ja varastavat. Kootkaa itsellenne aarteita taivaaseen. Siellä ei koi eikä ruoste tee tuhojaan eivätkä varkaat murtaudu sisään ja varasta. Missä on aarteesi, siellä on myös sydämesi.

Silmä on ruumiin lamppu. Jos silmäsi on terve, koko ruumiisi on valaistu. Jos silmäsi ovat huonot, koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, millainen onkaan pimeys!

Kukaan ei voi palvella kahta herraa. Jos hän toista rakastaa, hän vihaa toista; jos hän toista pitää arvossa, hän halveksii toista. Te ette voi palvella sekä Jumalaa että mammonaa.”

Saarna

”Katsomaan avaralle.” Tällainen slogan on annettu 130 sitten perustetulle ja tänä vuonna juhlavuotta viettävälle Hengelliselle Kuukauslehdelle. Slogan on otettu Jaakko Haavion kirjoittamasta Siionin virrestä, jonka säkeessä sanotaan: ”Vie meidät korkealle vuorelle Siionin, katsomaan avaralle ja silmin avoimin. Kun hyvä Paimenemme laumaasi tarkkailemme, se mittaamaton on”.

Myös tämän sunnuntain evankeliumissa oltiin vuorella. Juuri luettu evankeliumin kohta oli katkelma Jeesuksen kenties tunnetuimmasta puheesta, vuorisaarnasta. On arveltu, että vuorisaarnan vuori oli Galileassa lähellä opetuslasten kotikulmia. Sieltä korkealta näkyy yli Genesaretin järven. Sieltä näkyy Kaperneumin kaupunkiin. Tänään tuolla vuoren laella seisoo kirkko.

Vuorisaarnan vuorelta katseltiin avaralla ja kauas. Mutta sieltä katseltiin myös lähelle. Emme tiedä varmuudella, pitikö Jeesus vuorisaarnansa juuri tuolla paikalla, vai onko Matteuksen evankeliumin kirjoittaja koonnut Jeesuksen puheita yhteen ja sijoittanut ne tuohon puheiden kokoelmaan, jota on alettu kutsua vuorisaarnaksi. Joka tapauksessa avaralle sieltä näkyi ja katseita luotiin kauas ja lähelle.

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

Katselemisesta Jeesuskin puhui kansalle, joka häntä tuolla vuorella kuunteli. Hänen kuulijakuntansa oli vähän niin kuin me: sekalaista seurakuntaa, jossa oli onnen odottajia ja paremmasta elämästä, aarteista ja rikkauksista, oman elämänsä lottovoitoista haaveilevia. Siellä vuorella oli häntä kuulemassa murheellisia, nälkäisiä ja janoisia, väsyneitä, köyhiä, vainottuja ja halveksittuja. Heitä Jeesus puheella rohkaisi.

Hän puhui ensin katsomisesta kauas horisonttien taakse. Hän puhui aarteiden kokoamisesta taivaaseen. Maanpäälliset aarteet ovat katoavia. Niihin ei pitäisi liiaksi kiintyä. Hyvän elämän avaimet eivät löydy niistä rikkauksista, jotka katoavat ja joita himoitaan. Hän ikään kuin tahtoi sanoa, että raha ja omaisuus eivät tarjoa pysyvää onnea ja autuutta. Niihin ei pidä kiintyä liiaksi, ei ahnehtia ja kahmia kohtuuttomia määriä. Maan päällä ei ole sellaista aarrekätköä, joissa omaisuutemme olisi lopullisessa turvassa.

Toisin on taivaassa. Jumalan kodissa ja silmäin alla aarteet säilyvät. Siellä aarteet olisivat varmassa tallessa. Mutta mistä ihmeen aarteista hän puhui? Ymmärsiväthän kuulijat silloin, niin kuin mekin täällä, että kuolinpaidassa ei ole taskuja. Mitään emme täältä mukaamme saa, kun elämä päättyy.

Elämän kohtalot vuorisaarnan vuoren ympärillä eläneillä muistuttivat paljon sitä elämää, mitä eletään tänään täällä Laukaassa ja eri puolilla maailmaa. Aineelliset vauraudet eivät jakaannu tasaisesti ihmisten kesken. Hyvinvointi ei jakaannu tasaisesti. Toiset rikastuvat, toiset menettävät kaiken. Toiset perivät paljon, toiset eivät saa mitään. Yksi onnistuu kokoamaan suuren omaisuuden, toinen menettää kaiken. Näiden väliin mahtuu paljon niitä, jotka eivät jätä jälkeensä suuria perintöjä, vaan elävät perusturvallista elämää, jossa leipää riittää jaettavaksi, mutta ei kätkeväksi. Maailman aineelliset rikkaudet ja vauraudet ovat kasaantuneet pienelle porukalle. Omaisuutta jaetaan uusiksi. Talouden suhdanteita seurataan tarkasti. Jokaisella suuremmalla sanomalehdellä on asioihin syvälle perehtyneet taloustoimittajat. Rahan valta on merkittävä. Se tuppaa hallitsemaan meitä jopa niin vahvasti, että siitä uhkaa tulla, ja usein tulee, meidän suurin epäjumalamme, joka hallitsee ja ohjaa meidän toimintaamme. Saa meidät lähestulkoon palvomaan itseään.

Jeesuksen puhe taivaan ja maan aarteista ja niiden kokoamisesta ja kätkemisestä oli tarkoitettu avaamaan silmät ja suuntaamaan katseen yhteen elämämme perimmäiseen kysymykseen: kuka on lopulta minun Jumalani, minkä varaan elämäni rakennan? Sillä ihmisen Jumalan on se, johon hän turvansa asettaa ja jolta hän odottaa saavansa lopulta kaiken hyvän.

Kysymys on siis ensimmäisestä käskystä ja sen pitämisestä. Tuo käskyhän kuuluu: minä olen Herra sinun Jumalasi, sinulla ei saa olla muita jumalia. Jeesus sanoo tähän käskyyn sisältyvän viestin toisin: missä on aarteesi, siellä on sydämesi. Taivas ei siis ole vain kaukaisessa horisontissa tai ajan

rajan tuolla puolen. Jumala ei asu vain korkeudessa ja pyhydessä. Vaan lähellä niitä, joiden mieli on murtunut ja sydän särkynyt.

Kirkkomme katekismus selittää ensimmäistä käskyä näin: Ensimmäinen käsky kysyy, minkä varaan me elämämme rakennamme. Kuka tai mikä on meidän jumalamme?

Jokainen etsii jotakin, johon voi kiinnittää toivonsa. Luulemme, että raha, valta ja kunnia suojaavat meitä. Rakennamme elämämme itsemme ja omien tekojemme varaan. Se, mihin ennen muuta turvaudumme, on meidän jumalamme. Omat jumalamme ovat kuitenkin toiveidemme ja unelmiemme heijastuksia. Ne eivät voi antaa, mitä lupaavat. Ainoa todellinen turva on Jumala, joka on luonut kaiken ja ilmoittanut olevansa kaiken Herra. Hänen lahjaansa on elämä ja kaikki hyvä, mitä meillä on.

Terve silmä näkee lähelle ja kauas, kuuluu vanha suomalainen sanonta. Kun Jeesus oli puheellaan vienyt kuulijansa ensin katselemaan kauas aina taivaaseen asti, hän kääntääkin katseen suunnan lähelle puhumalla sydämen aarteesta, mutta myös toisella tapaa. Hän puhuu silmästä ruumiin lamppuna, hän puhuu valosta, joka valaisee ruumiin ja hän puhuu pimeydestä, johon ruumis voi jäädä. *"Silmä on ruumiin lamppu. Jos silmäsi on terve, koko ruumiisi on valaistu. Jos silmäsi ovat huonot, koko ruumiisi on pimeä. Jos siis se valo, joka sinussa on, on pimeyttä, millainen onkaan pimeys!"*

Ymmärrän tämän Jeesuksen puheen terveistä ja huonoista silmistä, valosta ja pimeydestä niin, että ihmisen perimmäinen turva ei ole siinäkään, mitä näemme tai ymmärrämme, sillä valo, jonka näemme ja joka valaisee, on Jumalan kirkkauden rinnalla pimeyttä. Toivon asettamisessa Jumalaan ei ole kyse siitä, että saisimme Jumalan haltuun ja samalla oman elämämme hallintaamme, vaan kyse on siitä, että osaamattomina, sokeina ja rampoina jäämme luottamaan sen varaan, että Herra pitää huolen. Hänen armonsä on suurempi kuin ymmärryksemme tai kykymme katsoa avaralle tai nähdä lähelle. Me emme lopultakaan tunne Jumalaa, vaan hän tuntee meidät. Me elämme hänen armostaan ja kaikki mitä täällä on, on lopulta pelkkää lahjaa. Hän pitää luoduistaan huolen ja käyttää tähän huolenpitoon myös meitä ihmisiä.

Kalliit ystävät. Mielessäni tämän päivän evankeliumin ja Sanan äärellä on myös toinen virren värssi, joka kuuluu: "Murra valta mammonan." Tällainen pyyntö löytyy tutusta perhevirstä, joka alkaa sanoilla "Lahjoita, Herra, perheisiimme". Virren tekijä Jaakko Haavio lienee löytänyt pyyntöön mammonan vallan murtumisesta perusteet niin päivän evankeliumista kuin siitä elämän todellisuudesta, jossa hän muutamia vuosikymmeniä sitten eli. Hän koki "mammonan vallan" hallitsevan.

Kielten taitajat kertovat, että mammona on lainasana aramean kielestä. Alun perin mammonalla tarkoitettiin kätkeyttä. Kyse on siis aarteista ja rikkauksista, joita ihmiset kokosivat ja kätkeyivät piiloon muilta. Me ymmärrämme, että ei Jeesus demonisoinut rahaa tai omaisuutta, mutta sen

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

kätkemiseen ja kohtuuttomaan keräämiseen hän suhtautui vakavasti: siinä rikotaan Jumalan tahtoa ja taivasta vastaan. Siinä rikotaan ensimmäistä käskyä vastaan. Hyvä ja hynä on tarkoitettu jaettavaksi ja käytettäväksi. Siksi meitä rohkaistaan myös katsomaan avaralle, näkemään kaikissa Jumalan luoduissa veljemme ja sisaremmme. Ja luottamaan siihen, että koko elämämme on hyvän Jumalan kädessä.

Nousemme nyt tunnustamaan yhteisen kristillisen uskomme:

Minä uskon Jumalaan,
Isään, Kaikkivaltiaaseen,
taivaan ja maan Luojaan,
ja Jeesukseen Kristukseen,
Jumalan ainoaan Poikaan, meidän Herraamme,
joka sikisi Pyhästä Hengestä,
syntyi neitsyt Mariasta,
kärsi Pontius Pilatuksen aikana,
ristinnaulittiin, kuoli ja haudattiin,
astui alas tuonelaan,
nousi kolmantena päivänä kuolleista,
astui ylös taivasiin,
istuu Jumalan, Isän, Kaikkivaltiaan, oikealla puolella
ja on sieltä tuleva tuomitsemaan eläviä ja kuolleita,
ja Pyhään Henkeen,
pyhän, yhteisen seurakunnan,
pyhain yhteyden,
syntien anteeksiantamisen,
ruumiin ylösnousemisen
ja iankaikkisen elämän.